

Stodola, Jiří

Závěr

In: Stodola, Jiří. *Filosofie informace - metateoretická analýza pojmu informace a hlavních paradigmat informační vědy*. Vydání první Brno: Masarykova univerzita, 2015, pp. 128-129

ISBN 978-80-210-8011-9

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/134813>

Access Date: 21. 02. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

6 ZÁVĚR

Dospěli jsme k závěru, že pojem informace je transcendentální a analogický. Transcendentální charakter tohoto pojmu má vliv na informační vědu jako takovou. Vymezují-li pojmy obsah zkoumání dané vědní disciplíny, pak to znamená, že věda, jejíž základní pojem je transcendentální, je vědou univerzální, tj. vědou zabývající se o celek reality. Pokud tuto skutečnost věda nechce reflektovat, pak jí nezbyvá nic jiného než nahradit svůj základní pojem něčím jiným (pojmem v užším smyslu či zcela odlišným pojmem).

Je-li pojem informace pojem transcendentálním, pak je na místě se ptát, zda jde o pojem univokální, ekvivokální či analogický. Může se pojem, který je všerozsáhný (transcendentální), k realitě vztahovat univokálně? Zjevně ne. Realita je rozdělena do kategorií. Transcendentální pojem všechny kategorie překračuje. Univokálně je pojem přidělován v rámci kategorií. Univokálně však nemůže být pojem přidělován věcem, které jsou vůči sobě protikladné. Jednotlivé kategorie jsou vůči sobě protikladné. Pojem jsoucna je však přidělován každé z kategorií (ty jsou vůči sobě protikladné). Ergo: pojem jsoucna nemůže být přidělován univokálně. Informace je princip jsoucna. Jsoucno se realitě přiděluje tak, jako jeho principy. Ergo: informace není univokální pojem.

Informace nemůže být ani ekvivokální pojem. Ekvivokální pojem nevyjadřuje nic společného. Pojmem informace však vyjadřujeme určité společné principy. Ergo: informace není ekvivokální pojem.

Není-li informace univokální, ani ekvivokální pojem, pak je pojmem analogickým. Když Rafael Capurro formuloval otázku po charakteru pojmu informace, patrně nepředpokládal, že jeho výzvě bude někdo věnovat takovou pozornost. Stalo se. Z našeho pohledu je pojem informace jednoznačně pojmem analogic-

kým. Jsme dokonce schopni definovat informaci jako analogický pojem a provést její univokální klasifikaci.

Máme za to, že definice informace, kterou jsme vytvořili, má ambice být jakýmsi obecným pojmem zastřešujícím jednotlivé definice informace v informační vědě.

